

zaaknummer 2015W1547

16 september 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.B.M. Kaaij, advocaat te Nijmegen

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden op [datum] lid van de Orde der Dominicanen (o.p).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juli 2015. Dit klaagschrift is op 7 december 2015 aangevuld met de naam van aangeklaagde. Op 29 februari 2016 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], prior provincialis van de Orde der Dominicanen.

Op 12 mei 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. Kaaij. Namens de Orde is verschenen pater [naam].

Na de zitting is op 4 juli jl. aanvullend steunbewijs ingediend door mr. Kaaij. Pater [naam] heeft hierop gereageerd bij mail van 19 juli 2016.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin met acht kinderen. Klager was het vijfde kind uit het gezin. De vader van klager was bakker. Klager heeft goede herinneringen en warme gevoelens als hij aan zijn jeugd denkt. Het gezin was kerkelijk en ging wekelijks naar de kerk in de stadsparochie in [plaats].

Klager woonde in de buurt van het Dominicanenklooster in [plaats]. Klager werd aangetrokken door de dieren in de kloostertuin, met name de eenden. Toen klager een jaar of vier was ging hij met een zus en broer naar de kloostergracht om de eenden te voeren. Na verloop van tijd

ging klager ook de kloostertuin in. Daar waren struiken waar de eenden onder lagen te broeden. [Aangeklaagde] was veel in de tuin. [Aangeklaagde] deed de struiken opzij zodat klager de eenden kon zien broeden.

In de kloostertuin was ook een grote varkensschuur. [Aangeklaagde] wilde klager de zwaluwnesten in de varkensschuur laten zien. [Aangeklaagde] tilde klager op zodat hij de nesten kon zien.

Als klager voor het varkenshok stond streefde [aangeklaagde] klager over zijn billen. Dit strelen duurde een tijd. Klager werd over zijn bilspleet en rond de anus gestreeld. [Aangeklaagde] drong niet met zijn vinger binnen. Dit strelen gaf klager een fijn gevoel. Hij duwde [aangeklaagde] daarom niet weg hoewel hij ergens wel voelde dat het niet klopte. Klager heeft er thuis nooit iets over gezegd.

Deze gebeurtenissen vonden plaats in de periode 1958/1959 van de lente tot de herfst. Het is zeker tien keer gebeurd. Op een gegeven moment was [aangeklaagde] niet meer in de kloostertuin en is het seksueel misbruik gestopt.

2.2. Door het seksueel misbruik is klager op seksueel gebied lange tijd geremd geweest. Klager is ervan overtuigd dat zijn eerste relatie is stukgelopen vanwege een gebrek aan intimiteit. Na het beëindigen van deze relatie heeft klager ca. 25 jaar celibatair geleefd. Hij had slechts platonische relaties met vrouwen.

Klager had en heeft een sterke kinderwens. Na het mislopen van zijn vorige relatie heeft hij in de periode dat hij alleen was twee pleegkinderen gehad.

Ook de huidige relatie van klager gaat niet 'vanzelf'. Hoewel klager getrouwd is, woont hij op dit moment alleen nog maar gedeeltelijk samen. Wel hebben hij en zijn echtgenote een huis gekocht en gaan ze daarin samenwonen. De echtgenote van klager weet wel dat klager seksueel is misbruikt. Hij heeft haar dit in 2010 verteld, maar niet in detail. Zij kent ook de inhoud van het klaagschrift niet. Klager is bang dat als hij vertelt wat er is gebeurd, dit als een boemerang werkt.

2.3. Klager hoopt dat het doorlopen van de procedure een bijdrage kan leveren aan de verwerking van hetgeen hem is overkomen. Daarnaast wil klager de erkenning van het leed dat hem door dit misbruik is aangedaan.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Prior Provincialis heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Dit is deels het gevolg van het feit dat in de tijd waarin het misbruik plaatsvond, er weinig werd vastgelegd over de broeders-coöperatoren. Anderzijds vindt pater [naam] het verhaal van klager authentiek en heeft hij geen reden om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn bijna zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager gedurende de periode van lente tot herfst in 1958 of 1959 ongeveer tien keer door [aangeklaagde] over zijn blote billen, bilspleet en rond de anus is betast/gestreed.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van de zus van klager die vertelt dat zij reeds sinds 1990 op de hoogte is van het feit dat klager seksueel is misbruikt door [aangeklaagde].

Voorts heeft de echtgenote van klager verklaard dat zij sinds het landelijk bekend worden van het seksueel misbruik binnen de Rooms Katholieke Kerk op de hoogte is van het feit dat haar echtgenoot seksueel is misbruikt.

Tenslotte betreft de Klachtencommissie de verklaring van de heer [naam] in haar oordeel. De heer [naam] verklaart onder vermelding van concrete omstandigheden dat hij sinds 2009 op de hoogte is van het seksueel misbruik dat klager is aangedaan en dat hij geen reden heeft om aan de verklaring van klager te twijfelen.

Daarnaast heeft de Klachtencommissie nog kennisgenomen van de verklaring van een broer van klager.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager feitelijk stond tot aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik ongeveer zes jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Prior Provincialis van de Orde der Dominicanen de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 16 september 2016 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.